

RITGERÐ

Fællesmarkedet:

FÆRØERNES OG GRØNLANDS STILLING

Eftir JENS OTTO KRAG, uttanríkisráðharra

Jens Otto Kragh

(Framhald)

Ved bedømmelsen af fiskerierhvervets fremtidsudsigter inden for fællesmarkedet skal man imidlertid ikke blot se på disse forhold. Vigtigere er det måske at forsøge at bedømme, hvorledes udbud og efterspørgsel efter fisk og fiskeprodukter vil udvikle sig. Medens fællesmarkedet, som vi kender det i dag, er nettoimportør af fisk, vil et med Storbritannien, Danmark og Norge udvidet fællesmarked være nettoeksportør. Man bør dog holde sig for øje, at der efter alt at domme vil komme en væsentlig stigning i forbruget af fisk i Europa. Den tidligere hollandske landbrugsminister, dr. Mansholt, der er medlem af Fællesmarkedskommissionen og ansvarlig for dennes landbrugs- og fiskerideling, har fornylig påpeget, at forbruget af fisk pr indbygger i Holland kun androg 5 kg pr. år imod henholdsvis 15 og 10 kg i Danmark og Storbritannien, og at 40 % af Vesteuropas befolkning i dag ikke har adgang til at spise frisk fisk. På denne baggrund og i betragtning af, at fisk er et forholdsvis billigt og sundt næringsmiddel, fandt dr. Mansholt at der var store muligheder for at fremkalde en betydelig forøgelse af forbruget af fisk i Vesteuropa.

Perspektiverne for fiskerierhvervet i de lande, der vælger at stå uden for Fællesskabet, tegner sig ikke lyst. Dels må man forudse, at toldpræferencen og den fælles fiskeripolitik vil gøre det vanskeligere for udenforstående lande at sælge fisk til fællesmarkedslandene. Dels må man regne med, at

Fællesskabet, når det udvikler sig til at blive nettoeksportør af fisk og fiskeprodukter, måske vil gribe til eksportsubsidier og lignende støtteforanstaltninger for fiskerierhvervet i fællesmarkedet for at slippe af med overskudsproduktionen, hvilket vil indebære, at udenforstående fra fællesmarkedslandene på markederne uden for Fællesskabet. Lad mig i denne forbindelse nævne, at vi under forhandlingerne i Bryssel har fremdraget Færøernes interesse i at kunne opretholde eksporten af klippfisk til Brasilien og af saltsild til østlandene. Der er for mig ikke tvivl om, at de færøske og grønlandske myndigheder har ret i, at Færøernes og Grønlands interesser bedst vil kunne varetages inden for et fællesskab, der foruden de seks nuværende fællesmarkedslande tillige kommer til at omfatte ihvertfald Danmark, Norge og Storbritannien.

Det forhold, at jeg har ofret fællesmarkedets nuværende og fremtidige regler vegrørende fiskeriet så megen omtale, bør naturligvis ikke forlede nogen til at tro, at Fællesmarkedsstraktatens øvrige bestemmelser vil være uden betydning for Færøerne og Grønland. Sammen med de færøske og grønlandske myndigheder har vi gennemgået traktaten i alle dens enkeltheder. De færøske myndigheder er enige med regeringens markedsseksperters om, at det ikke vil volde Færøerne større vanskeligheder at efterleve traktatens bestemmelser. Fællesmarkedets medlemslande er som bekendt forpligtet til at afvikle alle restriktioner i deres indbyrdes samhandel samtidig med at de over for ikke-medlemslande indfører en fælles toldtarif. Importen til Færøerne pålægges i øjeblikket ikke told eller kvantitative restriktioner, hvorfor traktatens bestemmelser om afvikling af told og importrestriktioner over for medlemslandene ikke vil få praktisk betydning for Færøerne. Derimod vil bestemmelserne om den fælles ydre toldtarif få en vis betydning, idet det som nævnt vil blive nødvendigt at opkræve told af al import fra lande uden for Fællesskabet. I praksis vil det dog kun blive en meget begrænset del af den færøske import, som vil blive pålagt told, da langt den overvejende del af

den færøske import hidrører fra lande, som enten er medlem af Fællesskabet, eller som har ansøgt om tilslutning til dette.

Det afgiftssystem, som findes på Færøerne, og som spiller så vigtig en rolle i øernes offentlige økonomi, regner vi med vil kunne opretholdes ved en tilslutning til fællesmarkedet, idet der i realiteten er tale om interne omsætningsafgifter. Det er dog herved en forudsætning, at varer produceret på Færøerne pålægges samme afgiftssatser som varer, der indføres til øerne. Det er ikke tilfældet i øjeblikket, og det kan derfor blive nødvendigt at ændre de nugældende afgiftssatser for enkelte varers vedkomme-

Også på andre områder kan det ved en tilslutning til fællesmarkedet blive nødvendigt at foretage mindre tilpasninger og ændringer i den færøske lovgivning. Det kan således ikke udelukkes, at der må foretages visse ændringer i bestående støtteordninger f. eks. til skibsbygningsindustrien, idet statsstøtteordninger, der over indflydelse på samhandelen mellem medlemslandene, i princippet er forbudt i henhold til Fællesmarkedsstraktaten. Der er imidlertid i traktaten opregnet en række støtteformer, som er forenelige med fællesmarkedet, og alle fællesmarkedslandene anvender støtteordninger i ret udstrakt grad. Skulle det vise sig, at Fællesskabets myndigheder er af den opfattelse, at enkelte af de færøske støtteordninger er i strid med Fællesmarkedsstraktatens bestemmelser, vil den formentlig være muligt at ændre dem, således at de bliver forenelige med traktaten.

Færøernes valgte repræsentanter har klart tilkendegivet, at de ønsker, at Færøerne skal vinde med i den økonomiske udvikling i Europa. Jeg føler mig overbevist om, at Fællesmarkedsstraktatens bestemmelser i det store og hele vil gøre dette ønske lettere at opfylde.

Regeringen har ved indledningen af de danske forhandlinger i Bryssel gjort det klart over for de Seks, at Færøerne og Grønland intager en ganske særlig stilling inden for det danske samfund såvel i statsretlig som i erhvervsmæssig

henseende. Det skete allerede i den tale hvormed jeg den 26. oktober indledte Danmarks forhandlinger med Fællesskabet. Vi har siden i to memoranda, som blev overgivet til de Seks i forbindelse med et minister-møde i Bryssel i juni måned, redegjort nøje for de forfatningsmæssige og erhvervsmæssige forhold på Færøerne og i Grønland. Vi har specielt understreget disse to samfunds store afhængighed af fiskerierhvervet og påpeget den betydning, som Fællesskabets fremtidige fiskeripolitik vil få for Færøerne og Grønland, herunder især de fremtidige bestemmelser vedrørende fiskeri på fiskeriterritoriet samt reglerne for landing af fisk og de vilkår, der vil komme til at gælde for handelen med fisk og fiskeriprodukter inden for Fællesskabet. Endvidere er der i memorandummet gjort opmærksomt på, at Færøerne har en ikke uvæsentlig eksport af fisk til lande uden for Fællesskabet, og at det vil være af

den største betydning, at der i tilfælde af Danmarks tilslutning til Fællesskabet tages hensyn til den færøske tredjelandseksport ved tilrettelæggelsen af den fælles handelspolitik over for tredjelande.

Oplysningerne om Færøerne og Grønland er udarbejdet i nærværende samarbejde med de færøske og grønlandske myndigheder, og memorandummet om Færøerne blev forinden det afleveredes i Bryssel, forelagt og godkendt af det færøske landstyre og af lagtingets markedsudvalg.

Efter at Norge den 4. juli d. å. har indledt forhandlinger om optagelse i Det europæiske økonomiske Fællesskab, vil det være naturligt, om vi i disse spørgsmål, hvor vi i så vidt omfang har fælles interesser, koordinerer vore bestræbelser i Bryssel med Norge for derved at sikre de bedst mulige resultater under forhandlingerne til gavn for fiskerierhvervets udøvere.

Finaludystir . . .

(Framhald frá 1. síðu)

um sum geva áskoðarunum eina spennandi løtu.

Aftaná dystirnar var samkoma í losjuni, har sandavágssingar hövdu borðreitt fyrir lutakarunum. Her vóru roður hildnar og ymist kom fram um flonóbóltvígðurskiftini í Føroyum.

Nógv man vera at hava í huganum til næsta árs kappingin verður lögð. Formaðurin hjá vestmenningum, mundi hava rættin, tá hann segði, at lítill áhugi var ásynliga frá ítróttarsambandinum fyrir hondbólti mótvegis t. d. fótbólti, har landsdystir bæði inn- og útlendis vóru fmríreikaðir og fórd ír í livið, meðan flonóbóltinum ongatíð at kalla verður sýnd nýkur sýnd.

Sandavágssdagurin hevur vist at føroyingar kunnu koma at gera seg galdandi í hondbóltitrottini — vel kunnu teir seta seg miðlum grannalondini í dygd — og vist kann tann dagur vera skjótur, tá hondbóltfólk ekkara taka lut á hædd við grannatjóðirnar.

Fyri Sandavág var tað stuttligt at fáa tvey meistaraskap fyrstu ferð teir hýsa finaluni —

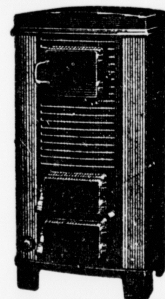
teir hava eisini uppiborið henda heiður, tí fáar eru tær bygdir, sum hava hildið ítróttini so uppi og so livandi, sum just henda bygd.

Nakað av hondbóltinum varð útvarpað og burtursegð frá vanligu »teknisku óhappinum« var Niels Juul avgjort góður — hann hevur lagið.

ISF eigur at fáa rós fyrir at teir hava fingið útvarpið til eisini at varpa hondbóltin út.

Hold fast ved det faste
brændsel - skift til...

HESS-O-MATTO
den ænkende hækkeovn...
dobbelt termostatsregulering
dobbelt brændselshugger

PI
VALDEMAR LUTZEN

= 2802 =

SNAR-vask

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bogota 14